Challenges as Catalysts:

The DoH's Approach to Advancing the Well-Being of the Population

นพ. สุวรรณชัย วัฒนายิ่งเจริญชัย
อธิบดีกรมอนามัย
วันที่ 9 สิงหาคม 2566 เวลา 9.30 -10.30 น.
ดวงจิตต์ รีสอร์ท แอนด์ สปา จ.ภูเก็ต

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

Global Risks 2023

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

VUCA

V–Volatility

U–Uncertainty

C–Complexity

A–Ambiguity

1. วิกฤตค่าครองชีพ
2. ภัยพิบัติทางธรรมชาติ
3. ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์
4. ความล้มเหลวในการบรรเทาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
5. ความสามัคคีทางสังคมและการแบ่งขั้วทางสังคม

6. ความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมขนาดใหญ่
7. ความล้มเหลวในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
8. ความปลอดภัยไซเบอร์
9. วิกฤตด้านทรัพยากรธรรมชาติ
10. การโยกย้ายถิ่นฐานโดยไม่สมัครใจ

BANI

B– Brittle

A– Anxious

N– nonlinear

I– Incomprehensible

https://www.weforum.org/reports/global-risks-report-2023?gclid=EAIaIQobChMI28DGic6KgAMVhz8rCh0EgQeWEAAYASAAEgLJtfD_BwE

WHO : ความท้าทายของประเด็นสุขภาพที่เร่งด่วนในทศวรรษหน้า

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

LONG COVID

LOWER RESPIRATORY INFECTION

MENTAL HEALTH

ROAD TRAFFIC INJURIES

- สุขภาพกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- การจัดบริการสุขภาพในพื้นที่มีความขัดแย้ง
- ความเป็นธรรมของการดูแลสุขภาพ
- การเข้าถึงบริการทางการแพทย์
- การหยุดยั้งโรคติดเชื้อ
- การเตรียมพร้อมรับมือการระบาด

Global Health Issues
.....to Watch in 2023

DIABETES

CVS

POPULATION AGING

DEMENTIA

- การคุ้มครองผู้บริโภคจากผลิตภัณฑ์ที่เป็นอตร.ต่อสุขภาพ
- การลงทุนให้ ปชช. ปกป้องสุขภาพตนเอง
- การปกป้องคุ้มครองกลุ่มวัยรุ่น
- การสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบสุขภาพ
- การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีใหม่ๆ
- การใช้ยาแบบสมเหตุสมผล
- สุขอนามัยและสุขาภิบาล

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

กรมอนามัย

.....จะรับมือกับความท้าทาย ของโลกที่เปลี่ยนไปอย่างไร ?

ถ้าเราจะเดินไปถึง.....

People's Well-Being

Well-being : being well & living well

- a positive state experienced by individuals and societies.
- a resource for daily life and determined by social, economic and environmental conditions.

Type of well

เราติดกับดัก และวนเวียนกับเรื่องเหล่านี้หรือไม่?

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

- กระบวนเยอะผลลัพธ์ต่ำ
- ชอบตัวชี้วัดเยอะๆ
- ไม่มีข้อมูล (เป็นของ) ตนเอง
- นโยบายต้องนิ่ง/ชัดเจน
- ผลผลิตไม่ครอบคลุมและสะท้อนคุณภาพ
- ความเป็นกรมวิชาการ
- เน้นหนักมาตรการทางสังคม
- ทำงานผ่านตัวกลางหลายชั้น
- คนไม่พอ/เงินไม่พอ
- บริการไม่ถึงประชาชนโดยตรง

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

Goal : Health Promotion to Well-being

LONGEVITY

DELAY DEGENERATION

WORK LIFE BALANCE

HIGHER LEVEL OF PRODUCTIVITY AND CREATIVITY

POSITIVE LIFE SATISFACTION

Created New Eco-System : Wellness in Everywhere

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

Change

Altruism

"CARE"

Public Place

Market

Work Place

Healthcare

Temple

Community

School

setting

Support

Excellence

Respect

Well-Being & Quality of Life

- สร้างโอกาส
- ให้โอกาส
- มอบโอกาส

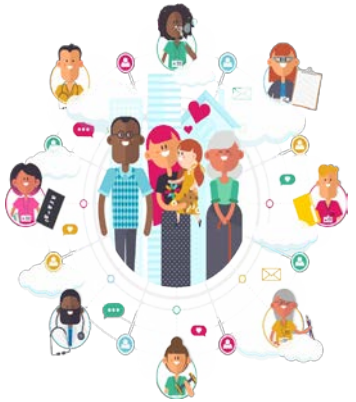

เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีและความเป็นอยู่ที่ยั่งยืน

เปลี่ยนความท้าทายเป็น “โอกาส” สำหรับกรมอนามัย

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

- กลุ่มเปราะบาง
- ความเสมอภาคทางเพศ
- โรคเรื้อรัง
- สังคมผู้สูงอายุ
- อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
- การขยายตัวของพื้นที่เขตเศรษฐกิจ และพื้นที่เขตเมือง
- มลพิษ และสิ่งแวดล้อม
- เทคโนโลยีขั้นสูง และดิจิทัล
- การถ่ายโอน รพ.สต.

GROWTH
MINDSET

New Service & Operation

5P

- ✓ Personalized
- ✓ Precise
- ✓ Predict
- ✓ Prevent
- ✓ Participation

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 -2570)

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

เป้าหมายสูงสุด คนบนแผ่นดินไทยมีความมั่นคงด้านสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี

วิสัยทัศน์ สร้างสังคมรอบรู้ สู่สุขภาพดีทุกช่วงวัย อนามัยสิ่งแวดล้อมได้มาตรฐาน

Mission "5 P"

อภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
อย่างมีส่วนร่วม ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์

- อภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมสู่เมืองสุขภาพดี
- สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ
- ยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศ และมีธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์และเป้าประสงค์

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

1 อภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

1. ระบบการปกป้องคุ้มครองสิทธิทางสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ
2. ศูนย์กลางข้อมูลและสารสนเทศ ด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม
3. ประชาสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นหุ้นส่วนในการขับเคลื่อนและรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ทางสุขภาพ

2 ส่งเสริมสุขภาพกลุ่มวัยและอนามัยสิ่งแวดล้อมสู่เมืองสุขภาพดี

4. ประชาชนทุกช่วงวัยมีสุขภาวะที่ดีเป็นกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง
5. ประชาชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี
6. ประชาชนในพื้นที่เขตเมือง พื้นที่พิเศษ กลุ่มเปราะบาง/ชายขอบ/ แรงงานข้ามชาติ มีสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดี

3 สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ

7. ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีความรอบรู้และทักษะในการพัฒนาสุขภาพตนเองตลอดช่วงชีวิต
8. สังคม ชุมชน องค์กรมีขีดความสามารถในการจัดระบบให้ประชาชนเกิดความรอบรู้ด้านสุขภาพ

4 ยกระดับองค์กรสู่ความเป็นเลิศและมีธรรมาภิบาล

9. ศูนย์ความเชี่ยวชาญด้านการดูแลสุขภาวะแบบองค์รวม และการส่งเสริมสุขภาพขั้นสูงของประเทศ
10. องค์กรสมรรถนะสูงและมีความคล่องตัว (Agile Organization)
11. องค์กรน่าอยู่ น่าทำงาน และมีธรรมาภิบาล

เราต้องทำอะไรต่อจากนี้ ???

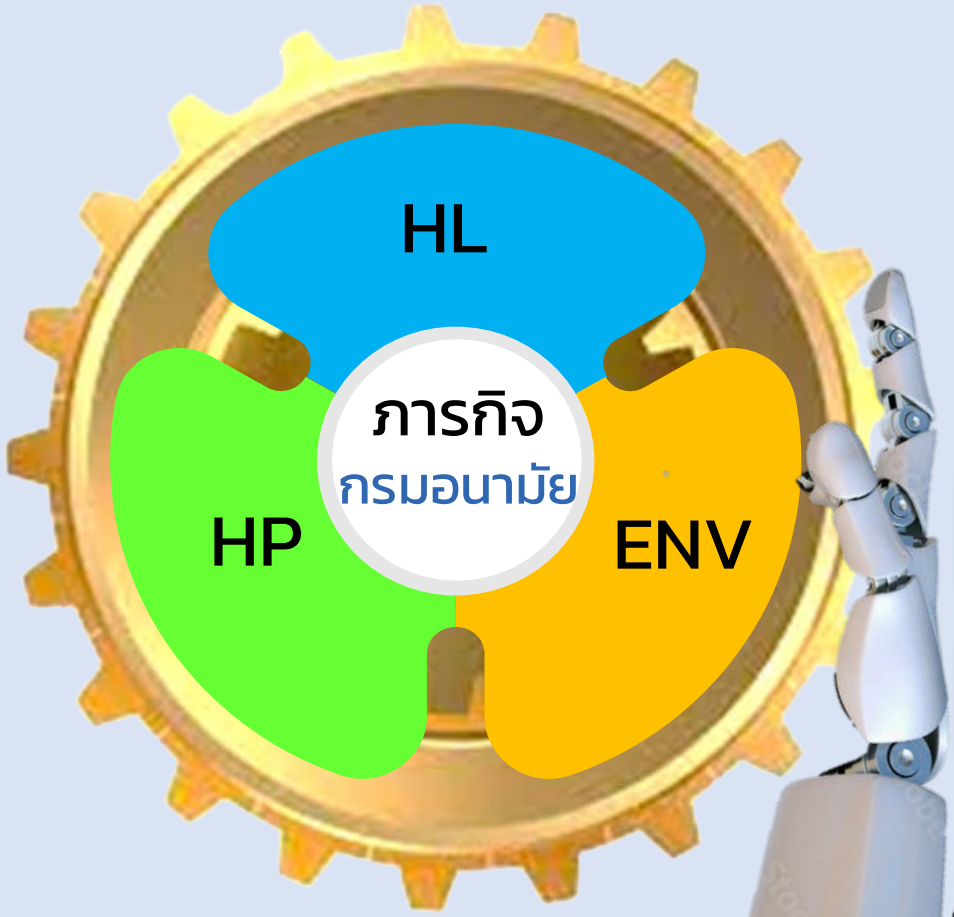

1. แพลตฟอร์มปฏิบัติการส่งเสริมป้องกัน (Digital PP-Ecosystem Platform)
   - Digital Health Book
   - Digital ENV Health
2. เวชศาสตร์วิถีชีวิต (Lifestyle Medicine) และการดูแลสุขภาวะองค์รวม (Holistic Wellness Care)
3. ปรับระบบและกฎหมาย ที่เป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจ

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

New Operation Platform : ระบบสุขภาพดีวิถีไทยใหม่

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

สุขภาพกลุ่มวัย

Health Book Online
สมุดบันทึกสุขภาพออนไลน์

- ข้อมูลประชาชน (Member) ตามกลุ่มวัย
- ข้อมูลสุขภาพ (Health)
- ข้อมูลกิจกรรม (Activity)
- ข้อมูลพฤติกรรม (Behavior)
- ข้อมูลสุขภาพ ส่งต่อแต่ละช่วงวัย

อนามัยสิ่งแวดล้อม

Entrepreneur & Env. Platform
(กิจการ/สถานประกอบการ)

- ความรู้ คำแนะนำด้านสุขาภิบาล/สิ่งแวดล้อม
- ประเมินมาตรฐานสถานประกอบการ
- ขออนุญาต
- เก็บค่าธรรมเนียม
- ระบบอุทธรณ์
- Customer complaint

ระบบส่งต่อข้อมูลให้ผู้รับผิดชอบอาหารปลอดภัย
- Food delivery
- ระบบเมนูชูสุขภาพ
- ระบบ CLEAN FOOD GOOD TASTE

New Operation Platform
สุขภาพดี วิถีไทยใหม่

บริการส่งเสริมสุขภาพ

Promotion & Prevention
Healthcare Services

- Telehealth
- พบหมอ Online
- Health Point
- ฐานข้อมูลช่วงวัย
- คัดกรองปัจจัยเสี่ยงและส่งเสริมสุขภาพ
- ข้อแนะนำตามความเสี่ยงระดับบุคคล
- บริการปรับพฤติกรรม

Health Resources : Personnel, Bed, Lab, Drug, Equipment etc.

BIG DATA

- Virtualization/Dashboard
- ระบบ Generate ข้อมูล → ประเทศ เขต จังหวัด พื้นที่
- Policy Maker / Regulator / Operator/ Enabler / Inspector ← ประเทศ เขต จังหวัด พื้นที่

Build health literacy and increase access to health promotion services via a “Digital Health Book”.

- Everyone has a personal health book.
- The health book will automatically change according to age.

New ecosystem : ขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจ ด้วยมาตรฐานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

กลุ่มเป้าหมาย

- Setting : กิจการ กิจกรรม สถานประกอบการ หน่วยงาน องค์กร ฯลฯ
- ผู้ประกอบการ, เจ้าพนักงาน, ผู้ปฏิบัติงาน
- เจ้าพนักงานท้องถิ่น/เจ้าพนักงานสาธารณสุข

วัตถุประสงค์ : Setting/กิจการ/กิจกรรม

- เพิ่มการเข้าถึงการยกระดับมาตรฐานด้านสุขอนามัยและอนามัยต่อสิ่งแวดล้อม
- ไม่สร้างผลกระทบต่อสุขภาพประชาชน
- เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

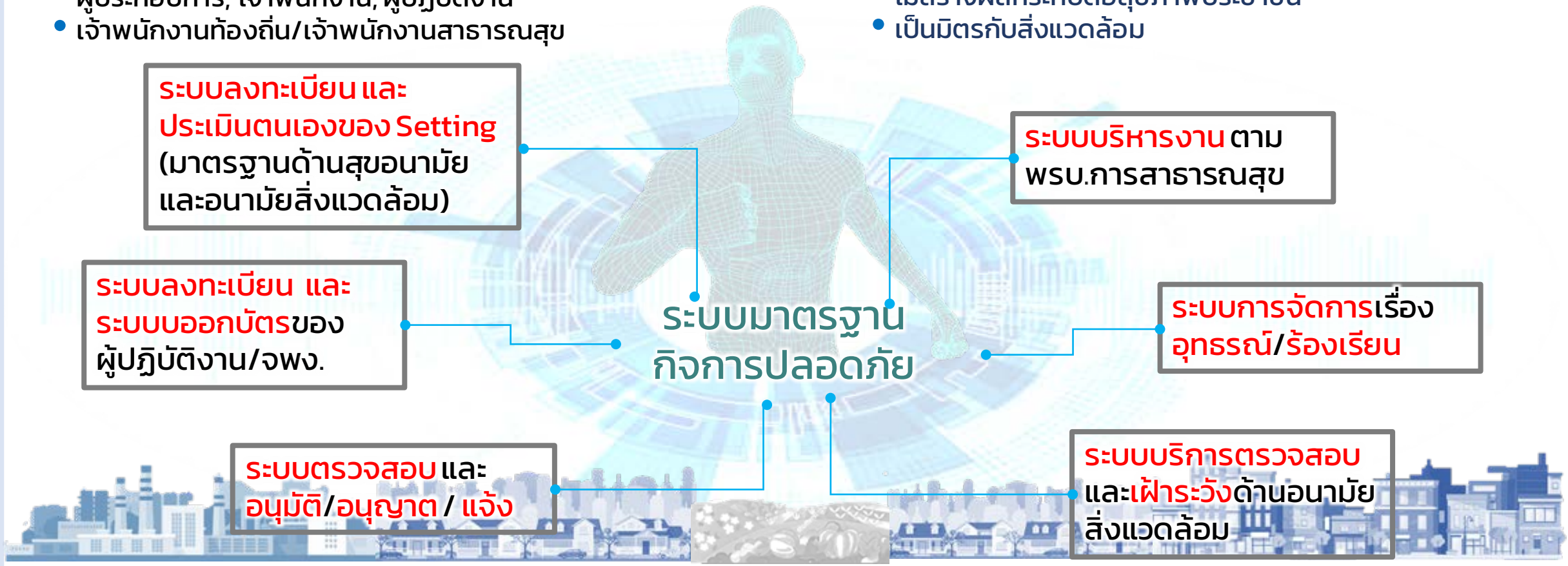

บทบาท/ภารกิจใหม่ของสำนัก/กอง/และศูนย์ฯ

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

จัดตั้ง Policy Unit ของหน่วยงานภารกิจขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ และองค์กรดิจิทัล

- ปรับระบบองค์กร สื่อสารภายใน ขับเคลื่อนการดำเนินงาน และสร้าง Engagement
- กำกับ ติดตาม และประเมินผล
- Policy Coordination : **พัฒนาแผนงาน ปรับระบบบริการ/กฎหมาย** การขึ้นทะเบียน การใช้แพลตฟอร์ม การเชื่อมโยงข้อมูล กับ ภาคีเครือข่าย ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

Front End

- Lean กระบวนงานสำหรับ User ให้กระชับ และมีประสิทธิภาพ
- จัดทำ ปรับปรุง เนื้อหา/Guideline /มาตรฐานที่เหมาะสมและง่าย สำหรับ User ในการใช้งาน

Back End

- **บริหารข้อมูล** User เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับปฏิบัติการ ส่งมอบบริการ และเชื่อมโยงบริการ
- Data Cleansing
- วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อการชี้นำ วางแผน เฝ้าระวัง ตรวจสอบ กำกับ และประเมินผล
- จัดตั้ง Help desk ในการช่วยเหลือทางเทคนิค และวิชาการทั้งเชิงรับ และเชิงรุก

Operation

- สร้างการรับรู้ และพัฒนาศักยภาพ User, End user
- ออกแบบ ปรับระบบการทำงานให้มาอยู่บนแพลตฟอร์ม : Coaching, Training, Interactive learning, Inspection, M&E, Certified, Reward, Challenge, etc.

Lifestyle Medicine &
Holistic Wellness Care

- **Move away** from the traditional doctor-patient relationship where the clinician is the expert information provider.
- **Work with people** and their values to support problem solving and equip them with skills to make the changes they want to make.
- Integrating multidisciplinary science and advanced technology into **personalized, precise and holistic wellness care.**

ศูนย์วิจัยและบริการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมทุกกลุ่มวัย

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการเจริญพันธุ์ และช่วย (เหลือ) ผู้มีบุตรยาก
(Excellent Center of Reproductive Health and infertility)

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านสุขภาพทางเพศ
(Excellent Center of Gender Health)
- ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพสตรี (Women's Health Center)
- ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพบุรุษ (Men's Health Center)
- ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเพศหลากหลาย (Gender Variant' Health Center)

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการเจริญเติบโตพัฒนาการและสุขภาพเด็กและวัยรุ่น
(Excellent Center of Child and Adolescent Growth, Development and Health)

ศูนย์ส่งเสริมการเพิ่มความสูง
(Height Increase Center)

ศูนย์ส่งเสริมอัจฉริยภาพเด็กและวัยรุ่น
(Genius and Talent Promotion Center)

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านเวชศาสตร์วิถีชีวิต
(Excellent Center of Lifestyle Medicine)

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านการชะลอความเสื่อม และส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ
(Excellent Center of Degeneration Prevention and Elderly Health)

ศูนย์โภชนศาสตร์และอาหารเฉพาะบุคคล
(Nutrition and Personalized food Center)

ศูนย์ส่งเสริมและฟื้นฟูสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ
(Physical Activity and Fitness for Health Promotion Center)

ศูนย์สุขอนามัยการนอนหลับ
(Sleep Hygiene Center)

ศูนย์ความเป็นเลิศในการส่งเสริมและดูแลสุขภาพช่องปาก ขากรรไกรและใบหน้า
(Excellent Center of Oral and Maxillo-Facial Health and Wellness)

ศูนย์ความเป็นเลิศด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและภัยคุกคามรูปแบบใหม่
(Excellent Center of Environmental Health and Modern Hazard)

(ร่าง) ยุทธศาสตร์การดูแลสุขภาพด้วยเวชศาสตร์วิถีชีวิตและการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม (Lifestyle Medicine and Holistic Wellness Care)

1 การยกระดับการการดำเนินงานด้านเวชศาสตร์วิถีชีวิตและการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมในวงกว้าง (Outreach Scheme) และเป็นที่ยอมรับ

- ส่งเสริมและสร้างกิจกรรมสู่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานด้านเวชศาสตร์วิถีชีวิตและการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมมีความรู้ เข้าใจ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง
- เร่งรัดและยกระดับการจัดบริการและหรือกิจกรรมที่หลากหลายด้านเวชศาสตร์วิถีชีวิตและการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมแยกตามกลุ่มเป้าหมาย (Target group)
- สร้างเครือข่ายบริการสุขภาพด้านเวชศาสตร์วิถีชีวิตและการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมทั้งภาครัฐและเอกชนในทุกระดับ โดยเฉพาะการบูรณาการในระบบปฐมภูมิ
- พัฒนาระบบการควบคุมกำกับและการรับรองคุณภาพการให้บริการด้านเวชศาสตร์วิถีชีวิต

2 การพัฒนาศักยภาพกำลังคนด้านสุขภาพให้มีสมรรถนะและทักษะด้านการดูแลสุขภาพด้วยเวชศาสตร์วิถีชีวิตและการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม

- พัฒนาระบบการศึกษาต่อเนื่องและเร่งรัดการผลิตแพทย์และบุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุขด้านเวชศาสตร์วิถีชีวิตและการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม
- บูรณาการหลักสูตรด้านเวชศาสตร์วิถีชีวิตในศาสตร์และการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ เช่น แพทย์แผนไทย แพทย์ทางเลือก เวชศาสตร์การกีฬา โภชนาการ/คหกรรม
- ส่งเสริมความร่วมมือให้ภาครัฐและเอกชนผลิต healthy lifestyle coacher ในบุคคลทั่วไป

3 การวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเวชศาสตร์วิถีชีวิตและการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม (Research and Innovation)

- ส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมด้านเวชศาสตร์วิถีชีวิตและการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายด้วยพหุวิทยาการ (Multidisciplinary)
- สร้างระบบการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) เพื่อต่อยอดและแลกเปลี่ยนความรู้ด้านเวชศาสตร์วิถีชีวิตระหว่างภาคนโยบาย (Policy Makers) วิชาการ (Academia) และภาคปฏิบัติ (Practitioners)
- สร้างต้นแบบการดำเนินงานด้านเวชศาสตร์วิถีชีวิตให้เป็นมาตรฐาน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

4 สร้างระบบนิเวศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านเวชศาสตร์วิถีชีวิตและการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม (New Eco – System)

- สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ประชาชน และองค์กรวิชาชีพในการทบทวน กฎหมาย มาตการ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมให้เกิดระบบนิเวศที่เอื้อต่อการมีวิถี ชีวิตที่ดี
- เร่งรัดการสร้างความรอบรู้ให้ประชาชน และทุกภาคส่วนทั้งในและนอกภาคสาธารณสุขเห็นความสำคัญของการใช้วิถีที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี
- ยกระดับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและฐานข้อมูลให้มีความทันสมัย สามารถเชื่อมโยงกับภาคส่วนต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและปลอดภัย

"ยกระดับบริการที่เป็นมิตร สร้างสภาพแวดที่เอื้อต่อสุขภาพอย่างมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน ด้วยความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยีที่เป็นสหวิทยาการและทันสมัย จำเพาะ แม่นยำ เพื่อให้ประชาชนมีวิถีชีวิตที่ดี เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคม"

Wellbeing

is a goal that
must be achieved.

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH

Hope for the best, but be prepared for the worst

- ผลักดัน 3 สิ่งใหม่
  1. HP & Well-being are Right, Duty and Responsibility
  2. LM & Wellness/EnV services must be invested more & more
  3. Health Literacy with other Literacies ought to be integrated into fundamental education curriculum
- สร้าง 3 ความชัดเจน
  1. ทิศทาง (End-Way-Mean) ผ่านยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ และกลไกระดับประเทศ
  2. กำลังคน ผ่านการสร้างและพัฒนา ทั้ง MD/Non-MD และ Health/Non-Health
  3. รูปธรรมเนื้องาน การดำเนินการ และบริการ ตลอดจนระบบนิเวศที่สนับสนุน

กรมอนามัย
DEPARTMENT OF HEALTH